

**SPECIA ABEMUS CHLOROPTERUS (CREUTZER, 1796)
(COLEOPTERA, STAPHYLINIDAE, STAPHYLININAE)
ÎN FAUNISTICA REPUBLICII MOLDOVA**

MIHAILOV Irina¹, COJUHARI Tamara²

¹dr.biol., conf.cerc., Institutul de Zoologie, irinus1982@yahoo.com

²dr.biol., conf.cerc., Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală,
cojuhari_tamara@mail.ru

Abstract

*The paper exhibits the species *Abemus chloropterus* (Creutzer, 1796), from the subfamily Staphylininae, family Staphylinidae on the territory of the Republic of Moldova with presentation of obtained results: fauna - collections made from different biotopes during the years 1974, 1981, 1984, 2008, 2010. The analysis of the information from the specialty literature continued with the presentation of aspects related to: taxonomic structure, geographical distribution, morphology, bioecology sequences, importance in nature, database, Staphylinidae collection. The research and collections were undertaken according to the methods specific to the analyzed group.*

Keywords: *Abemus chloropterus* (Creutzer, 1796), Republic of Moldova, Staphylininae, fauna.

Introducere

Specia *Abemus chloropterus* (Creutzer, 1796), discutată în lucrare face, parte din grupul de coleoptere denumite stafilinide (Coleoptera, Staphylinidae, Staphylininae) și este încadrată în lista de cercetare/urmărire faunistică pe teritoriul țării. În 1984 în lucrarea [1] sunt expuse aspectele morfologice a stadiului larvar și adult al speciei, este analizată distribuția biotopică în ecosistemul natural și în livezile din Republica Moldova, este urmărit meniul nutrițional specific în condiții de laborator, etc. În 2010, s-au efectuat încercări în procesul de acumulare la capcanele de sol tip Barber (figura 3A-B). Tot în acest an s-a testat zborul la capcana cu lumină, sursă ultravioletă și albă. Au fost efectuate săpături de sol pe terenurile agricole întreținute și neîntreținute în timp, în pădure (figura 3C). După cercetările de teren, determinarea indivizilor speciei și analiza informației din literatura de specialitate, în lucrarea de față prezentăm rezultatele obținute în următoarea formă structurizată: date referitoare la investigațiile faunistice pe teritoriul Republicii Moldova; structura taxonomică; răspândirea geografică; morfologia; secvențe din bioecologie; importanța în natură; baza de date, colecția Staphylinidae din cadrul laboratorului de Entomologie.

Materiale și metode

Materialele folosite la colectare: borcane cu soluție pe rol de capcane, fileu entomologic, săculețe de polietilenă, foarfece, secator, hârleț, cești Petri, binocular MBC-10, aparat de fotografiat, etc.

Metodele utilizate în acumularea materialului colectărilor au fost: 1). *Colectarea manuală* s-a aplicat pe terenurile deschise (pășuni, lunci inundabile și umede, câmpuri sub ogor negru). Indivizi speciei au fost acumulați manual sau cu pensa. 2). *Colectarea cu fileul entomologic* s-a utilizat în perioada când vegetația era îndesită în punctele cercetate. Filetările, după metodologia clasică a

constituit: 100 cosiri - când plantele aveau jumătate din înălțime; 50 cosiri - când plantele au atins înălțimea totală; direcția filetării - contra razelor solare; direcția mișcării în câmp - pe diagonală. 3). *Colectarea prin flotație*, s-a utilizat în prima parte a zilei. Metoda a permis extragerea rapidă și evitarea distrugerii exemplarelor. 4). *Colectarea prin scuturare*, s-a efectuat prin scuturarea plantelor, frunzarului, în site de plastic cu lungimea de 1,2 m și diametrul 0,5 m de formă conică, compusă din două nivele. 5). *Sondajele de sol*, a permis de a efectua cercetări în solul diferitor biotopuri săpat până la 10-15 cm (pădure, pășune, luncă, teren agricol, stepă). 6). *Colectarea la capcanele de sol tip Barber*, a permis aplicarea urmărilor în timp îndelungat cu schimbarea soluției din capcane 1 dată/în 10 zile (figura 3A-D).

Rezultate și discuții

Investigații faunistice pe teritoriul Republicii Moldova: Cercetările multianuale au permis de a înregistra punctele și a fixa exemplarele speciei ca dovadă de depistare și identificare. A fost observată și colectată din Lozova, r-l Strășeni, 08.07.1974 - 1 ex., pădure, pe substratul de litieră, 14.07.1981 - 2 ex., pădure, litieră, 17.05.1984 - 4 ex., în pădure, litieră; din Chișinău, 14.04.2008 - 1 ex., cadavru de câine pierit; din Brînzei, r-l Edineț, 01.07.2010 - 1 ex., pădure de stejar în amestec cu frasin, capcane de sol tip Barber (colectat: Ostaficiuc V., Ciubcic V., Mihailov I).

Structura taxonomică: regnul Animalia, subregnul Bilateria, infraregnul Protostomia, supraîncrângătura Ecdysozoa, încrângătura Arthropoda, subîncrângătura Hexapoda, clasa Insecta, subclasa Dicondylia-Pterygota, infraclasa Neoptera, supraordinul Endopterygota, ordinul Coleoptera, subordinul Polyphaga, seria Staphyliniformia, suprafamilia Staphyloidea, familia Staphylinidae, subfamilia Staphylininae, tribul Staphylinini, subtribul Staphylinina, Genul *Abemus* Mulsant & Rey, 1876 [2].

Răspândirea geografică: Specia este răspândită în Europa (Albania, Austria, Bosnia și Herțegovina, Croația, Republica Cehă, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Ucraina), [3]. Specia se clasează ca element european. În Republica Moldova, cercetările indică prezența speciei în partea de centru și nord a țării.

Morfologia: Specia are dimensiunea de 7,5 mm în lungime. Capul și protoracele sunt de culoare aurie-bronz cu nuanță mată, elitrele sunt de culoare verde. Întreg corpul este acoperit cu perișori alungiți strălucitori. Pe segmentele abdominale se disting pete albe cu nuanțe gri căpătînd un mix coloristic accentuat (figura 1A).

Secvențe din bioecologie: Specia preferă să populeze pădurile de stejar în amestec cu frasin, poate fi întâlnită în aria de stepă, pășuni, fâșii magistrale, pe terenuri agricole neîntreținute, etc.

În contextul adaptării la anumite forme vitale este specie pedobiontă, coprobiontă, saprobiontă cu încadrarea în clasa epibionților și cavernicolilor. După specializarea trofică este prădător tipic. Se încadrează și în grupul stafilinidelor necrofage.

A – adultul *Abemus chloropterus* (Creutzer, 1796)

Figura 1 – *Abemus chloropterus* (Creutzer, 1796) (foto Mihailov I.)

Importanța în natură: În 2008 fiind extras din cadavru de câine pierit, își demonstrează importanța prin faptul că specia participă în procesul de curățare a biocenozelor. A fost observată și în capcanele de sol tip Barber unde nimereau micromamifere (șoareci cu abdomenul alb, pui de păsări, etc.). Astfel poate fi numit - agent de salubritate.

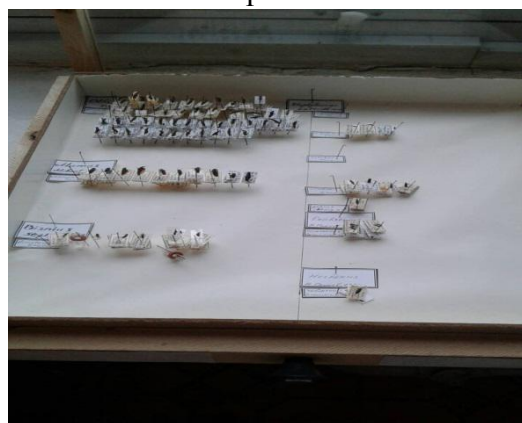
A – colecția Staphylinidae, Muzeul de Entomologie, Institutul de Zoologie

B – cutia nr.25, locul de stocare și păstrare a speciei

C – etichetarea: denumirea genului și speciei

D – modul de aranjare a exemplarelor speciei în cutie

E – prima secție din colecție

F – exemplare etalate

Figura 2 – Specia *Abemus chloropterus* (Creutzer, 1796) în colecția muzeului laboratorului de Entomologie, Institutul de Zoologie (foto Mihailov I.)

Colecția Staphylinidae: materialul entomologic a speciei este depozitat în colecția Staphylinidae din cadrul Muzeului Entomologic, laborator de Entomologie, din cadrul Institutului de Zoologie, în cutia nr. 25. Materialul se păstrează pe ace entomologice etichetate după modelul clasic specific în formarea și menținerea colecției entomologice (Figura 2A-F).

A – amplasarea capcanelor de sol tip Barber

B – extragerea conținutului din borcan după schema cu periodicitatea de 10 zile

C – săpături de sol

D – aplicarea metodei flotației

Figura 3 – Cercetări în teren (Brînzeni, Edineț)

Cercetările au fost susținute de proiectul instituțional de stat 20.80009.7007.02.

Concluzii

Stafilinidul *Abemus chloropterus* (Creutzer, 1796) din fam. Staphylinidae, subfamilia Staphylininae, după materialul analizat își manifestă prezența în partea de nord și centru a țării. Adulții speciei preferă să populeze zona de pădure, asociațiile de stejar cu frasin, vegetația cu un nivel înalt de stratificare, substraturile bogate în material entomofaunistic, etc. Se încadrează în clasa epibionților și cavernicolilor. În ecosistemele naturale și agroceozoz, constituie component important în lanțul procesului de descompunere a cadavrelor de animale.

Bibliografie

1. Некулисяну З.З. Фауна и биология коротконадкрылых жуков подсемейств *Staphylininae* и *Paederinae* (Coleoptera, Staphylinidae) в агроценозах Молдавии//Автореф. дисс. канд. биол. наук. Кишинев, 1984. 18 с.
2. Category *Abemus chloropterus*. In: https://commons.wikimedia.org/wiki/category:Abemus_chloropterus (accesat: 29.09.2020).
3. Distribution *Abemus chloropterus*. In: https://fauna-eu.org/cdm_dataportal/taxon/0f44af37-6a6d-4719-861b-4b7517b6bdbb (accesat: 02.09.2020).